

РАТИФІКАЦІЯ В УКРАЇНІ КОНВЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Н.А. Паращина

3 червня в Україні стартував глобальний проект «Поліпшення стану безпеки та гігієни праці на робочих місцях шляхом забезпечення умов гідної праці» за фінансової підтримки Міжнародної організації праці (МОП).

Основна мета проекту - розробити та впровадити Національний план дій з безпеки праці, реалізація якого в подальшому дозволить підвищити рівень безпеки на виробництві та зменшити кількість нещасних випадків. Ця програма стартувала також ще у п'яти країнах світу.

Міжнародно-правові стандарти, як втілення найбільш концентрованого досвіду правового регулювання трудових відносин, є незаперечною умовою розвитку й удосконалення будь-якої національної правової системи. Цей вплив реалізується шляхом: прямого застосування міжнародних норм. Згідно з Конституцією України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (ст. 9). Кодекс законів про працю України у статті 8¹ передбачив обов'язковість застосування правил міжнародного договору або міжнародної угоди у тих випадках, коли міжнародним договором або міжнародною угодою, в яких бере участь Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що їх містить законодавство України про працю.

Відповідно до діючих вимог законодавчих документів у Верховній Раді України 2 листопада 2011 року було прийнято проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 155 1981 року про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище».

Ратифікація даної Конвенції посилить державний та відомчий контроль за станом охорони праці, додержанням вимог законодавчих актів з безпеки й гігієни праці та виробничого середовища на підприємствах усіх галузей України. Вона визначає засади національної політики та заходи на національному і виробничому рівнях, що спрямовані на збереження життя і

здоров'я працівників. Держава може встановити певні виключення з сфери дії Конвенції, наприклад, щодо морського судноплавства чи рибальства, окремих категорій працівників, якщо виникають особливі труднощі.

Україна стане 57 країною світу, яка приєднається до виконання умов 155 Конвенції (МОП), якою передбачається, що незалежно від статі, національності, професії, або виду зайнятості на підприємстві повинні бути забезпечені здорові умови праці для всіх працівників.

Конвенція визначає сфери діяльності національної політики та комплекс заходів, що передбачає створення центрального органу та системи інспекцій, повноважних здійснювати контроль за дотриманням законодавства про охорону праці, координацію дій між ними та іншими суб'єктами, встановлення умов проектування, будівництва та планування підприємств, введення їх в експлуатацію, запровадження дозвільної системи для виробничих процесів, речовин і агентів, які можуть негативно вплинути на життя і здоров'я працівників, проведення розслідування нещасних випадків, що трапилися на виробництві, тощо.

Конвенція визначає ряд заходів, які реалізуються на рівні підприємства. Запровадження таких заходів покладається на роботодавців. У Конвенції передбачено право працівника залишити роботу, якщо він вважав, що вона становить безпосередню й серйозну небезпеку для його життя і здоров'я.

Конвенція має всеохоплюючий характер і встановлює комплексну систему заходів створення безпечних і нешкідливих умов праці.

Конвенція МОП №155, що набула чинності у деяких країнах світу ще 1983 року, дасть змогу впровадити у національне законодавство прийняті міжнародні норми з безпеки й гігієни праці та виробничого середовища, наблизити законодавство України до законодавства Європейського Союзу, сприятиме підвищенню іміджу України на міжнародній арені як країни, яка послідовно дотримується взятих на себе зобов'язань у створенні безпечних і нешкідливих умов праці.

Науковий керівник Н.В. Володченкова